

Sygn. akt II UK 170/17

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z wniosku Przedsiębiorstwa Wielobranżowego "M." Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa - [...] przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T. z udziałem zainteresowanej B.N. o należności z tytułu składek, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 13 lutego 2018 r., skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 9 listopada 2016 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z 9 listopada 2016 r. zmienił wyrok Sądu Okręgowego w T. z 15 marca 2016 r. i oddalił odwołanie skarżącego Przedsiębiorstwa Wielobranżowego M. Spółka z o.o. Spółka komandytowa – [...] od decyzji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z 6 lutego 2015 r., stwierdzającej zadłużenie spółki z tytułu składek. Sąd Apelacyjny decyzję uznał za prawidłową. W szczególności stwierdził, że skoro płatnik bezpodstawnie wypłacił zainteresowanej B.N. zasiłek chorobowy, to nie mógł rozliczyć go na poczet należnych składek.

W skardze kasacyjnej Spółka zarzuciła naruszenie art. 9 ust. 2 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego na wypadek choroby i

macierzyństwa poprzez błędną wykładnię pojęcia „tej samej choroby” i przyjęcie, że choroba, która stanowiła podstawę przyznania zainteresowanej prawa do zasiłku chorobowego w drugim okresie, była tą samą chorobą, co choroba, która spowodowała jej niezdolność do pracy w pierwszym okresie (...).

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na istotne zagadnienie prawne – art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. W uzasadnieniu wniosku skarżąca zarzuciła, że rozstrzygnięcie narusza prawo. Skarga kasacyjna zasługuje na rozpoznanie, bowiem jej przedmiot „w postaci zagadnienia rozróżniania chorób psychicznych na tle wszystkich innych chorób organizmu i wykładni pojęcia „tej samej choroby” na gruncie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (...), biorąc pod uwagę dotychczasowe orzecznictwo sądowe stanowi zagadnienie precedensowe i wymaga odrębnego sposobu rozstrzygnięcia w kontekście wyżej wymienionego przepisu prawnego”. Przyjmuje się, że nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy w danej kwestii wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie. Jednakże w kontekście omawianego zagadnienia, jak dotąd przedmiotem rozważań jurydycznych orzecznictwa sądowego było pojęcie „tej samej choroby”, lecz wyjaśniane wyłącznie w odniesieniu do stanów chorobowych dotyczących poszczególnych narządów ciała, lub ich układów, a nie dysfunkcji umysłowych organizmu ludzkiego (...). Przedmiotem orzecznictwa sądowego nie były jak dotąd zaburzenia psychiczne. W obliczu złożoności tych zaburzeń, które z medycznego punktu widzenia stanowią odrębne wielopłaszczyznowe zagadnienie, nie można mieć wątpliwości, że należy w związku z tym odrębnie rozpatrzyć również kwestie zaburzeń psychicznych jako odrębnego zagadnienia prawnego. Zagadnienie chorób w odniesieniu do zaburzeń o charakterze psychicznym nie zostało dotychczas rozstrzygnięte przez Sąd Najwyższy. Jego rozpatrzenie jest konieczne zarówno do prawidłowego rozpoznania sprawy, jak i niezaprzeczalnie może przyczynić się do rozwoju judykatury. Istotność zagadnienia prawnego polegać będzie w głównej mierze także na fakcie, iż dotychczas kwestia „tej samej choroby” w kontekście art. 9 ust. 2 ustawy zasiłkowej nie była rozpatrywana w ujęciu zaburzeń psychicznych (...).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy przysądu i dlatego nie został uwzględniony.

Zagadnienie rozróżniania chorób psychicznych na tle wszystkich innych chorób organizmu i wykładni pojęcia „tej samej choroby”, na gruncie art. 9 ust. 2 ustawy z 25 czerwca 1999 r. (ustawy zasiłkowej), nie składa się na istotne zagadnienie prawne, które ma na uwadze art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Nie wykracza poza zwykłą wykładnię i stosowanie prawa w konkretnej sprawie. Zwykła wykładnia nie stanowi podstawy przysądu (*a contrario* art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). Znaczenie mają dopiero poważne wątpliwości w wykładni przepisu lub rozbieżności w orzecznictwie sądu. Wówczas w centrum uwagi jest sam przepis. Tymczasem w centrum zainteresowania zagadnienia jest kwestia „rozróżniania chorób psychicznych na tle wszystkich innych chorób organizmu” oraz wykładni pojęcia „tej samej choroby”. Choroby psychiczne i ich rozróżnianie to materia stanu faktycznego w konkretnej sprawie. Z tej przyczyny kwestie faktyczne mogą być tylko kwalifikowane prawnie, gdy ustawa tego wymaga. Same w sobie nie wprowadzają pierwiastka jurydycznego, bo problemem może być ich właściwe ustalenie, zwłaszcza w aspekcie pojęcia tej samej choroby. Pojęcie to w istocie w pierwszej kolejności ma znaczenie faktyczne. Wszak zawsze decyduje rozpoznanie i fachowa wiedza medyczna. Nie odwrotnie, bo nie ma prawnej definicji „tej samej choroby” dla chorób psychicznych, podobnie jak i dla innych chorób (kardiologicznych, urologicznych, *etc.*). Nie można żądać egzemplifikacji chorób psychicznych na tle innych chorób organizmu, gdyż pojęcie tej samej choroby z art. 9 ust. 2 ustawy zasiłkowej tego nie wymaga w aspekcie jurydycznym, uniwersalnym i właściwym dla istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Ocena taka jest uprawniona w konkretnej sprawie. Wówczas kontrola stosowania prawa to domena podstaw kasacyjnych (art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.). W skardze skarżący nie zarzuca jednak naruszenia przepisów procesowych (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.). Oznacza to, że Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami stanu faktycznego, na którym oparto zaskarżony wyrok (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). W sprawie ustalono, że okresy zasiłkowe wynikały z tej samej choroby.

Związanie ustalonym stanem faktycznym odnosi się również do podstawy przedsądu. W przeciwnym razie zachodziłby dysonans między etapem przedsądu i późniejszym rozpoznaniem skargi kasacyjnej z ograniczeniem co do faktów, wynikającym z art. 398³ § 3 k.p.c. i art. 398¹³ § 2 k.p.c. Należy więc wrócić do początku i stwierdzić dodatkowo, że chodzi o zagadnienie prawne występujące w sprawie (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Skoro nie podważa się ustaleń faktycznych o okresach zasiłkowych spowodowanych tą samą chorobą, to również i z tego powodu brak jest punktu wyjścia do zagadnienia prawnego.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).